

राष्ट्रीय सेवा योजना

सन २०१८-१९ (सर्व प्रवर्गासाठी अंतिम हप्ता)
व सन २०१९-२० (सर्व प्रवर्गासाठी प्रथम
हप्ता सहाय्यक अनुदान ७५% केंद्र हिस्सा)
(सशर्त) संबंधीत विद्यापीठांना वितरण करणे..

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: रासेयो २०१९/प्र.क्र.(१४३/२)/साशि-७

मंत्रालय विस्तार भवन, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मुंबई -४०० ०३२.

तारीख: १२ फेब्रुवारी, २०२०.

वाचा :

१. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रिडा विभाग यांचे क्र.F.NO.J-१२०२६/१(i)/२०१९-NSS, दिनांक ०२.०७.२०१९ चे पत्र.
२. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रिडा विभाग यांचे क्र.F.NO.J-१२०२६/१(ii)/२०१९-NSS, दिनांक ०२.०७.२०१९ चे पत्र.
३. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रिडा विभाग यांचे क्र.F.NO.J-१२०२६/१(iii)/२०१९-NSS, दिनांक ०२.०७.२०१९ चे पत्र.
४. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रिडा विभाग यांचे क्र. D.O.No.G ११०११/ ०१/ २०१६-NSS, दिनांक ०१.०६.२०१६ चे पत्र.
५. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रिडा विभाग यांचे क्र. D.O.No.G ११०११/०१/ २०१६-NSS, दिनांक १६.०८.२०१६ चे पत्र.
६. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रिडा विभाग यांचे क्र. D.O.No.G ११०११/०१/ २०१६-NSS, दिनांक ०९.०९.२०१६ चे पत्र.
७. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शा.नि क्र. रासेयो २०१७/(८६/१७)/ साशि-७, दि. २०.०६.२०१७.
८. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शा.नि क्र. रासेयो २०१८/(१२७/१८)/ साशि-७, दि. ०८.०५.२०१८.
९. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शा.नि क्र. रासेयो २०१९/६४/१९/साशि-७, दि.२८.०५.२०१९.

प्रस्तावना :

केंद्र शासनाने राष्ट्रीय सेवा योजना अंतर्गत नियमित आणि विशेष शिबीर कार्यक्रमांसाठी सन २०१८-१९ व २०१९-२० वर्षाकरीता प्रवर्गनिहाय अनुक्रमे नियमित कार्यक्रमांसाठी ३२७७०० व विशेष शिबीर कार्यक्रमासाठी १६३८५० इतकी विद्यार्थी संख्या महाराष्ट्र राज्यासाठी मंजूर केली आहे. सदर विद्यार्थी संख्येस प्रशासकीय विभागाची मान्यता घेण्यात आली असून सदर विद्यार्थी संख्येचे वाटप २०१८-१९ व २०१९-२० साठी अनुक्रमे वाचा क्र.८ व ९ मधील शासन निर्णयाद्वारे सर्व विद्यापीठांना करण्यांत आले आहे. विद्यापीठांना राष्ट्रीय सेवा योजनेचे उपक्रम राबविताना होणारा खर्च भागविण्यासाठी सन २०१०-११ पासून सुधारित दराने नियमित कार्यक्रम रु. २५०/- आणि विशेष शिबीर कार्यक्रम रु. ४५०/- प्रति विद्यार्थी, प्रती वर्ष या दराने सहाय्यक अनुदानाचे वितरण करण्यात

येते. भारत सरकार, युवा कार्य व क्रिडा विभाग यांचे अर्धशासकीय पत्र दिनांक १६.८.२०१६ व ९.९.२०१६ नुसार माहे एप्रिल, २०१६ पासून राष्ट्रीय सेवा योजनेमध्ये केंद्र हिस्सा १०० टक्के झाला असून सदर योजना केंद्रशासित झाली आहे. त्यासाठी या कक्षाचे स्वतंत्र बँक खाते उघडले असून त्यात ई.सी.एस. द्वारे दिनांक ३१.०७.२०१९ रोजी केंद्राकडून निधी प्राप्त झाला व शासन निर्णयानुसार सदर निधी विद्यापीठांना राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या कार्यक्रमांसाठी वितरित करण्याचा प्रस्ताव विचाराधीन होता.

शासन निर्णय:-

भारत सरकार, युवा कार्य व क्रिडा विभाग यांचे अर्धशासकीय पत्र दिनांक १६.८.२०१६ व ९.९.२०१६ नुसार माहे एप्रिल, २०१६ पासून राष्ट्रीय सेवा योजनेमध्ये केंद्र हिस्सा १०० टक्के झाला असून सदर योजना केंद्रशासित झाली आहे. त्यासाठी या कक्षाचे आय.सी.आय.सी.आय.बँकेत स्वतंत्र बचत खाते उघडले असून त्यात ई.सी.एस.द्वारे केंद्राकडून निधी प्राप्त झाला आहे. केंद्र शासनाच्या उपरोक्त पत्रानुसार निधी राज्याकडे थेट न देता राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वतंत्र बचत खात्यात जमा करण्यात आला आहे. शासन निर्णयानुसार सदर निधी विद्यापीठांना राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या कार्यक्रमांसाठी वितरित केला जातो. सन २०१८-१९ (सर्व प्रवर्गासाठी अंतिम हप्ता) व सन २०१९-२० (सर्व प्रवर्गासाठी प्रथम हप्ता ७५% केंद्र हिस्सा) सहाय्यक अनुदानाचे (सशर्त) संबंधित विद्यापीठांना वितरण करण्याबाबतचा निधी परिशिष्ट अ व ब मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या आय.सी.आय.सी.आय.बँक बचत खात्यातून वितरणास सदर शासन निर्णयान्वये मंजूरी देण्यात येत आहे.

२६ विद्यापीठे/ संचालनालये पैकी १५ विद्यापीठांना उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र.रासेयो-२०१९/प्र.क्र.१४३/साशि-७ दि.१५/११/२०१९ अन्वये सहाय्यक अनुदान वितरणाचे आदेश निर्गमित केले आहेत.

उपरोक्त १५ विद्यापीठे वगळता ०१ कृषी विद्यापीठे (वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी) यांचेकडून सन २०१८-१९ या वर्षाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र व वार्षिक लेखे अदयापी प्राप्त न झाल्यामुळे सदर कृषी विद्यापीठांना वगळून व त्या कृषी विद्यापीठांचा निधी शिल्लक ठेऊन उर्वरीत १० विद्यापीठे/संचालनालये यांना सन २०१८-१९ या सहाय्यक अनुदानाचा अंतिम हप्ता तसेच सन २०१९-२० च्या देय रकमेतून सन २०१८-१९ ची त्यांच्याकडील शिल्लक रक्कम समायोजित करून उर्वरीत निधी वितरीत करण्यास मंजूरी देण्यासाठी सादर, (विद्यापीठांना देय रकमेचा तपशील सोबतच्या परिशिष्ट अ व ब मध्ये दिलेला आहे.) परिशिष्ट अ व ब सोबत जोडले आहे. १० विद्यापीठे/संचालनालये यांना सन २०१८-१९ या सर्व प्रवर्गासाठी अंतिम हप्ता व सन २०१९-२० सर्व प्रवर्गासाठी सहाय्यक अनुदानाचा ७५% प्रमाणातील प्रथम हप्ता म्हणून नियमित कार्यक्रमासाठी रक्कम रुपये ३,०३,०६,३८७/- (रुपये तीन कोटी तीन लाख सहा हजार तीनशे सत्त्याऐशी फक्त) व विशेष शिबीर कार्यक्रमासाठी रुपये २,८५,७०,७३४/- (रुपये दोन कोटी पंच्याऐशी लाख सत्तर हजार सातेश चौतीस फक्त) असे एकूण रक्कम रुपये ५,८८,७७,१२१/- (रुपये पाच कोटी अठ्ठ्याऐशी लाख सत्त्याहत्तर हजार एकशे एकवीस फक्त) निधी वितरणासाठी चा प्रस्ताव मान्यतेसाठी सादर.

सहाय्यक अनुदानाची रक्कम ई.सी.एस. द्वारे संबंधित विद्यापीठाचे कुलसचिव/ संचालक/ नियंत्रक यांना राष्ट्रीय सेवा योजनेचे राज्य राष्ट्रीय सेवा योजना अधिकारी (राज्यसंपर्क अधिकारी/ विशेष कार्य अधिकारी) हे अपर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांच्या मान्यतेने वितरीत

करतील. विद्यापीठांनी सदर अनुदान रकमेचे त्यांच्या अधिपत्याखालील महाविद्यालयांना प्रवर्गनिहाय वाटप करून सहायक अनुदान वाटप विवरण पत्र व उपयोगिता प्रमाणपत्र लेख्यासह सनदी लेखापालांच्या स्वाक्षरीने शासनास त्वरीत सादर करावे. तसेच विद्यापीठाने महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ मुंबई आणि महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ नागपूर तसेच या विभागाला अथवा त्याच्या प्रतिनिधीला राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या अनुदानाचे सर्व लेखे तपासणी करिता सादर करावेत.

उपरोक्त रकमेला वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.१९९ /व्यय-५, दिनांक १४/०२/२०१७ अन्वये मान्यता घेण्यात आली आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२००२१२११३३०१०१०८ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(डॉ. अतुल हं. साळुंके)

राज्य संपर्क अधिकारी/ विशेष कार्य अधिकारी.

प्रत,

१. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
२. निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई
३. महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र - १, मुंबई
४. महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र - २, नागपूर
५. अवर सचिव, भारत सरकार, युवा कार्य व क्रिडा मंत्रालय, शास्त्री भवन, नवी दिल्ली (पत्राद्वारे)
६. सहाय्यक कार्यक्रम सल्लागार, राष्ट्रीय सेवा योजना विभागीय केंद्र, पुणे
७. सर्व संबंधित विद्यापीठाचे कुलसचिव / संचालक
८. सर्व संबंधित विद्यापीठाचे /संचालनालयाचे राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे कार्यक्रम समन्वयक
९. वित्त विभाग (व्यय - ५), वित्त विभाग, (अर्थसंकल्प ८)
१०. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, साशि - १/ लेखा शाखा /
११. निवड नस्ती साशि- ७.

परिशिष्ट - अ

अ.क्र	विद्यापीठाचे नाव	रासेयो कार्यक्रम	सन 2019-20 करीता मंजूर विद्यार्थी संख्या				1ST INSTALLMENT 75% FUND RELEASED IN THE YEAR 2019-20				Remarks
			विद्यार्थी	S.C.	S.T.	OTHERS	S.C.	S.T.	OTHERS	TOTAL	
1	मुंबई विद्यापीठ, मुंबई	Regular	42100	4228	3106	34766	792750	582375	6518625	7893750	
		Special	21050	2114	1553	17383	713475	524138	5866763	7104376	
							1506225	1106513	12385388	14998126	
2	संचालक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण संचालनालय, पुणे (+ 2 स्तर)	Regular	33800	3988	3182	26630	747750	596625	4993125	6337500	
		Special	16900	1994	1591	13315	672975	536963	4493813	5703751	
							1420725	1133588	9486938	12041251	
3	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती	Regular	25400	3096	2378	19926	580500	445875	3736125	4762500	
		Special	12700	1548	1189	9963	522450	401288	3362513	4286251	
							1102950	847163	7098638	9048751	
4	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर	Regular	24600	2904	1254	20442	544500	235125	3832875	4612500	
		Special	12300	1452	627	10221	490050	211613	3449588	4151251	
							1034550	446738	7282463	8763751	
5	संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई	Regular	9000	1062	1006	6932	140185	108035	939797	1188017	SC प्रवर्गाचे रु.58940/-, ST प्रवर्गाचे रु.80590/- व Others प्रवर्गाचे रु.499483/- समायोजित केले.
		Special	4500	531	503	3466	96902	74709	649590	821201	SC प्रवर्गाचे रु.82311/-, ST प्रवर्गाचे रु. 95054/- व Others प्रवर्गाचे रु.520185/- समायोजित केले.
							237087	182744	1589387	2009218	
6	गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली	Regular	9000	1060	2020	5920	198750	378750	1110000	1687500	
		Special	4500	530	1010	2960	178875	340875	999000	1518750	
							377625	719625	2109000	3206250	
7	म.फुले कृषी विद्यापीठ राहुरी, अहमदनगर	Regular	3800	448	358	2994	84000	67125	561375	712500	
		Special	1900	224	179	1497	75600	60413	505238	641251	
							159600	127538	1066613	1353751	
8	डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली	Regular	1200	142	132	926	19360	14993	109791	144144	SC प्रवर्गाचे रु.7265/-, ST प्रवर्गाचे रु. 9757/- व Others प्रवर्गाचे रु.43834/- समायोजित केले.
		Special	600	71	66	463	20874	16336	139741	176951	SC प्रवर्गाचे रु.3089/-, ST प्रवर्गाचे रु. 5939/- व Others प्रवर्गाचे रु.16522/- समायोजित केले.
							40234	31329	249532	321095	
9	कवी कुलगुरु कालिदास संस्कृत विद्यापीठ रामटेक	Regular	500	46	32	422	8625	6000	79125	93750	
		Special	250	23	16	211	3643	2297	37011	42951	SC प्रवर्गाचे रु.4120/-, ST प्रवर्गाचे रु. 3103/- व Others प्रवर्गाचे रु.34202/- समायोजित केले.
							12268	8297	116136	136701	

अ.क्र	विद्यापीठाचे नाव	रासेयो कार्यक्रम	सन 2019-20 करीता मंजूर विद्यार्थी संख्या				1ST INSTALLMENT 75% FUND RELEASED IN THE YEAR 2019-20				Remarks
			विद्यार्थी	S.C.	S.T.	OTHERS	S.C.	S.T.	OTHERS	TOTAL	
10	म.गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्व विद्यालय वर्धा	Regular	250	28	22	200	2189	912	10051	13152	SC प्रवर्गाचे रु.3061/-, ST प्रवर्गाचे रु.3213/- व Others प्रवर्गाचे रु.27449/- समायोजित केले.
		Special	125	14	11	100	0	0	5761	5761	SC प्रवर्गाचे रु.6225/- व ST प्रवर्गाचे रु. 4904/- समायोजित केल्यानंतर चालू वर्षाकरीता 75% निधी वितरणासाठी (-1500/- व -1191/- अनुक्रमे) देय ठरत नाही. तसेच others प्रवर्गाचे रु.27989/- समायोजित करून देय ठरत असलेली रक्कम रुपये 5761/- वितरीत करण्यात येत आहे.
							2189	912	15812	18913	
	एकूण सहाय्यक अनुदानाची रक्कम	Regular					3118609	2435815	21890889	27445313	
		Special					2774844	2168632	19509018	24452494	
		Grand Total					5893453	4604447	41399907	51897807	

(डॉ. अतुल हं. साळुंके)

राज्य संपर्क अधिकारी/विशेष कार्य अधिकारी

राष्ट्रीय सेवा योजना, महाराष्ट्र शासन.

परिशिष्ट - ब										
अ.क्र	विद्यापीठाचे नाव	रासेयो कार्यक्रम	सन 2019-20 करीता मंजूर विद्यार्थी संख्या				FINAL INSTALLMENT FOR 2018-19			
			विद्यार्थी	S.C.	S.T.	OTHERS	S.C.	S.T.	OTHERS	TOTAL
1	मुंबई विद्यापीठ, मुंबई	Regular	42100	4228	3106	34766	293164	288730	584029	1165923
		Special	21050	2114	1553	17383	246192	251899	256786	754877
							539356	540629	840815	1920800
2	संचालक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण संचालनालय, पुणे (+ 2 स्तर)	Regular	33800	3988	3182	26630	78902	64095	669861	812858
		Special	16900	1994	1591	13315	96501	81964	783827	962292
							175403	146059	1453688	1775150
3	संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापाठी, अमरावती	Regular	25400	3096	2378	19926	23556	37331	314781	375668
		Special	12700	1548	1189	9963	89739	87759	737288	914786
							113295	125090	1052069	1290454
4	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर	Regular	24600	2904	1254	20442	34516	250225	9902	294643
		Special	12300	1452	627	10221	117995	289209	594630	1001834
							152511	539434	604532	1296477
5	संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई	Regular	9000	1062	1006	6932	0	0	0	0
		Special	4500	531	503	3466	0	0	0	0
							0	0	0	0
6	गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली	Regular	9000	1060	2020	5920	10530	20066	58807	89403
		Special	4500	530	1010	2960	42805	81573	239067	363445
							53335	101639	297874	452848
7	म.फुले कृषी विद्यापीठ राहुरी, अहमदनगर	Regular	3800	448	358	2994	13484	10504	89561	113549
		Special	1900	224	179	1497	14353	11227	95426	121006
							27837	21731	184987	234555
8	डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली	Regular	1200	142	132	926	0	0	0	0
		Special	600	71	66	463	0	0	0	0
							0	0	0	0
9	कवी कुलगुरु कालिदास संस्कृत विद्यापीठ रामटेक	Regular	500	46	32	422	4478	4366	186	9030
		Special	250	23	16	211	0	0	0	0
							4478	4366	186	9030
10	म.गांधी आंतरराष्ट्रीय हिंदी विश्व विद्यालय वर्धा	Regular	250	28	22	200	0	0	0	0
		Special	125	14	11	100	0	0	0	0
							0	0	0	0
	एकूण सहाय्यक अनुदानाची रक्कम	Regular					458630	675317	1727127	2861074
		Special					607585	803631	2707024	4118240
		Grand Total					1066215	1478948	4434151	6979314

(डॉ. अतुल हं. साळुंके)

राज्य संपर्क अधिकारी/विशेष कार्य अधिकारी

राष्ट्रीय सेवा योजना, महाराष्ट्र शासन.